

Deloitte.

Vergi liderlerinin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşılmasında yardımcı olabileceği beş yöntem

İçindekiler

3 Giriş

7 Vergi liderlerinin mevcut durumda atabileceği beş adım

1. Adım: İşletmenin ÇSY stratejisine ilişkin vergi sonuçlarının belirlenmesi

9 2. Adım: Şirketin değer zincirine ilişkin vergi sonuçlarının anlaşılması

11 3. Adım: ÇSY konularında vergi şeffaflığının önceliklendirilmesi

13 4. Adım: İşletme modelinin ÇSY açısından dönüştürülmesi

15 5. Adım: ÇSY vergi rolü ve sorumlulukları üzerinde mutabakat sağlanması

16 Sonuç: Verginin bir sonraki aşamaya taşınması

17 Araştırma hakkında

Giriş

Büyük şirketler, sürdürülebilirlik ve iklim değişikliği konusunda bir şeyler yapmaları gerektiğine inanıyor. Yakın dönemde yayınlanan [Deloitte CxO Sürdürülebilirlik Raporu](#), iş dünyasında sürdürülebilirliğin temel bir konu haline geldiğini ortaya koydu. Katılımcıların üçte ikisi, sürdürülebilirliğin şirketlerinin önümüzdeki üç yıl içerisinde stratejileri ve süreçleri üzerinde önemli bir etkiye sahip olacağını belirtti.¹

Stratejiler ve süreçlerdeki değişikliklerin vergisel sonuçları olduğundan ve bu sonuçlar şirketlerin vergiyle ilgili konumlarını tamamen değiştirebileceğinden bu vergi liderlerini ilgilendiren bir konu.

Mevcut durumda işletmeler, çevresel sürdürülebilirlik hedeflerini stratejilerine ve süreçlerine dahil ederek ilerlemelerini ve performanslarını ölçüyor ve raporluyor. Karbon ayak izinin azaltılması için daha yeşil enerji

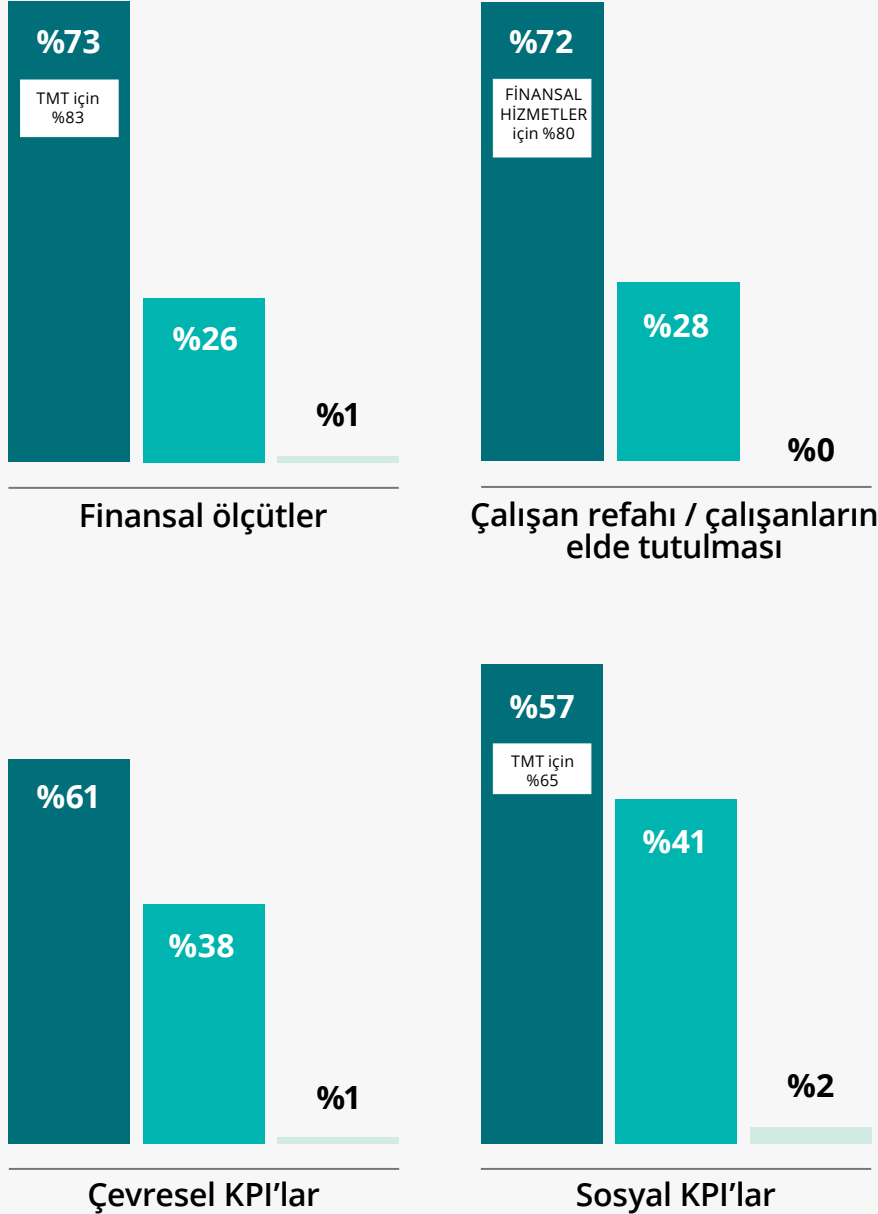
kaynaklarının kullanımından tedarik zincirlerinin yeniden değerlendirilmesine ve plastik kullanımından kaçınılmasına kadar birçok adım atılıyor.

Vergi şeffaflığı bir iş zorunluluğu haline geldi ve şirketler toplum içerisindeki sorumluluklarını ve rollerini daha dikkatle irdelemeye başladı.

Şekil 1.
Çevresel, Sosyal ve Yönetişim (ÇSY) hedeflerinin
benimsenme durumu

(katılımcı yüzdesi)

■ Halihazırda benimseyenler ■ 3 yıl içerisinde benimsemesi olası olanlar
■ 3 yıl içerisinde benimsemesi olası olmayanlar

Giriş

Haziran 2022 tarihinde Deloitte, dünya genelinde 335 vergi liderinin katıldığı bir anket gerçekleştirdi ve sürdürülebilirlik adımları açısından vergi departmanlarının rolünü incelemek için gerçekleştirilen kapsamlı görüşmelerden bazı içgörüler edindi. Vergi liderlerinin sürdürülebilirlik girişimleri konusunda şirketlerine aktif olarak yardımcı olduğu ortaya çıktı. Anketten elde edilen dikkate değer iki makro düzeydeki bulgu şu şekildeydi:

Yönetişim temel bir faktördür.

Genel anlamda toplumda, iklim değişikliğinin ÇSY'nin Çevresel bileşeninde Yönetişim ve Sosyal bileşenlerinden büyük oranda daha yüksek bir ilerleme gerektirmesi olası. Öte yandan, ankete göre işletmeler ilk olarak Yönetişim bileşenine yönelik olarak harekete geçti ve şirketlerin %73'ü halihazırda finansal ölçütlere yönelik ve %72'si çalışan refahına yönelik önlemleri benimserken %61'i Çevresel temel performans göstergeleri (KPI'lar) ve %57'si Sosyal KPI'lara yönelik adımlar attı. Katılımcıların neredeyse tamamı, önümüzdeki üç yıl içerisinde tüm alanlarda önlemlerin benimsenmesini bekliyor. Bkz. Şekil 1.

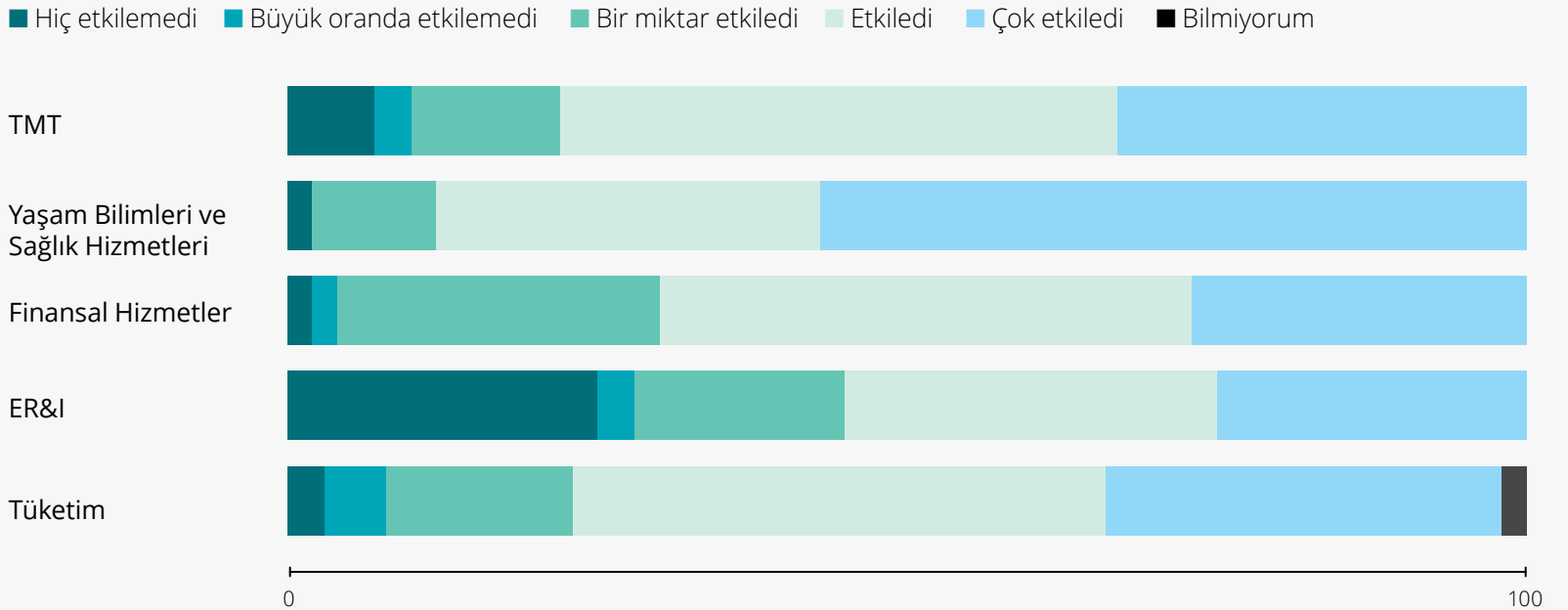
Vergi, tüm sektörlerde bir ÇSY göstergesi olarak ön plana çıkarken Enerji, Doğal Kaynaklar ve Endüstri Ürünleri (ER&I) sektörünü diğerlerine kıyasla fazla etkilemiyor gibi görünüyor.

Çoğu insan, mevcut durumda Çevresel hedefler açısından ciddi anlamda fark yaratmaya yönelik en büyük fırsatın ER&I alanında² olduğuna inansa da Deloitte anketinin sonuçlarına göre, Tüketim, Finansal Hizmetler ve Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon (TMT) alanlarına göre, söz konusu sektör

geride kalıyor. Vergi hususunun işletmelerin sürdürülebilirlik hedefleri üzerindeki etkisi sektöre göre farklılık gösteriyor. ER&I katılımcılarının %25'i, işletmelerinin sürdürülebilirlik hedeflerinin vergilerden hiç etkilenmediğini belirtti. Yaşam Bilimleri ve Sağlık Hizmetleri sektöründe ise katılımcıların %2'den azı vergilerin herhangi bir etkisi olmadığını söyledi. ER&I sektörü dışında, diğer sektörlerdeki katılımcıların %90'ından fazlası hedeflerinin en azından karbon ve çevre vergilerinden bir miktar etkilendiğini belirtti. *Bkz. Şekil 2.*

ER&I sektörünün sermaye yoğun yapısı, bu yanıt üzerinde etkili olmuş olabilir. Geçtiğimiz 75 yılda yatırıma ilişkin batık maliyetlerin birikimi, süreçlerin kapsamını temiz ve yenilenebilir enerji kaynaklarına döndürmenin ve aynı zamanda kârlılığı koruma gerekliliğini dengelemenin zorlu olduğunu gösteriyor. **Öte yandan önümüzdeki on yıl içerisinde petrol ve gaz şirketleri, enerji güvenliği ve enerji dönüşümünün yönlendirilmesinde önemli rol oynayacak ve temel düşük karbon teknolojilerinin ticarileştirilmesine yardımcı olacak.**

Şekil 2. Sektöre göre karbon/çevre vergilerinin ÇSY üzerindeki etkisi (katılımcı yüzdesi)

“İnsanlar, sürdürülebilirliği önemsiz konulardan biri olarak görüyor ve sürdürülebilirlik ekiplerinin diğer ekiplerin desteği olmaksızın kendi köşelerinde çalışabileceğine inanıyordu. Düzenleyici kurumların, yatırımcıların ve diğer ilgili tarafların baskılarının ve herkese açık şekilde sunduğumuz [sürdürülebilirliğe ilişkin] hedeflerin bir sonucu olarak, bu alanda ciddi adımlar atılacaksa bunu bir kuruluş olarak yapmamız ve vergi ve finans konularını bu sürece dahil etmemiz gerektiği anlaşıldı.”

Stephanie Fielding, Vergi ve Sürdürülebilir Finans Direktörü, BUPA

[Dengenin kurulması: Petrol ve gaz üreticileri nakit varlıklarını nasıl ve nereye yönlendirecek?](#) başlıklı

yakın zamanlı bir Deloitte makalesine göre, sektörde 2030 yılına kadar 1,5 trilyon ABD doları tutarında nakit fazlası oluşumu bekleniyor.³ Bu durum, sürdürülebilirlik faaliyetlerini hızlandırabilir ve iş modelinin stratejik olarak yeniden yönlendirilmesiyle iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya yönelik yeni teknolojilere fon ayrılması açısından ideal bir fırsat sunabilir. Ayrıca, şirketlerin düşük karbonlu bir geleceğe giden yolda kâr kayıplarına daha hazırlıklı olmasını sağlayabilir.

Şirket liderleriyle yaptığımız görüşmeler, sürdürülebilirliğin ana stratejiye dahil edilmesinin işletmeler açısından daha fazla önem kazandığı ve sürdürülebilirliğin iş süreçlerinin her aşamasına kademeli olarak entegre edildiği bir geçiş sürecinde olduğumuzu gösteriyor. Bu süreç, başlangıçta ayrı bir departman olan BT'nin bugün iş süreçlerinin her aşamasında yer alan bir birime dönüşmesine benziyor.

Vergi liderlerinin mevcut durumda atabileceği beş adım

1 İşletmenin ÇSY stratejisine ilişkin vergi sonuçlarının belirlenmesi

Anket sonuçları ve görüşmelerimiz temelinde, vergi liderlerinin sürdürülebilir bir işletim şekline geçiş sürecinde geride kalmamak için mevcut durumda atması gereken beş adımı belirledik.

Kuruma yönelik ÇSY ile ilgili daha kapsamlı iş hedefinin anlaşılması ve hem stratejik hem de operasyonel düzeyde vergiye ilişkin kesişim noktasının belirlenmesi. Mevzuata uyum ve raporlama kritik öneme sahiptir fakat vergi liderlerinin aynı zamanda vergi teşviklerini, tasarruf fırsatlarını ve işletmenin faydalanabileceği sürdürülebilirlikle ilgili diğer avantajları ön plana çıkarması da gerekir. Buna ek olarak, kurum liderlerinin tedarik zincirleri, iş modelleri, birleşmeler ve satın

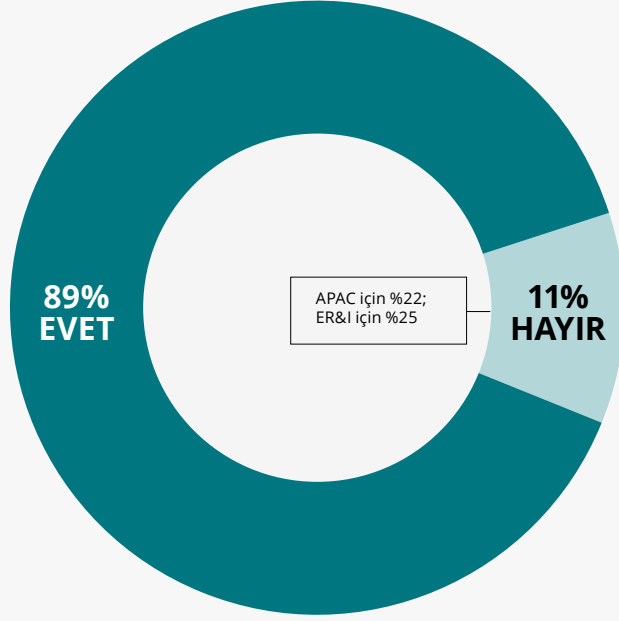
almalar konusundaki sürdürülebilir değişikliklere ve karşı karşıya olabilecekleri diğer stratejik geçişlere ilişkin vergi etkisini anlamasına yardımcı olunmalıdır.

Çoğu şirkette, dikkate alınacak temel hususların yanı sıra, vergi fonksiyonunun işletmenin sürdürülebilirlikle ilgili yeni süreçlerin ve teknolojilerin vergi sonuçlarını anlamasına yardımcı olması gerekecektir. Bu husustaki örneklerden biri, yapı ve güç üretimi alanında, çeşitli devlet yardımları ve vergi teşviklerinin desteğiyle dünya genelinde ciddi anlamda yükselişe geçmiş olan temiz hidrojen üretimi ve kullanımınıdır. Bir diğeri ise örneğin, ağır sanayilerdeki emisyonların azaltılmasına yardımcı olmak üzere karbonun kimyasal hammadde olarak kullanımına olanak sağlayacak olan karbon yakalama, kullanma ve depolama (CCUS) teknolojileridir. Devlet vergi teşvikleri şeklindeki politika kaldıraçları ve diğer girişimler, CCUS teknolojilerinin kullanım kapsamının genişletilmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

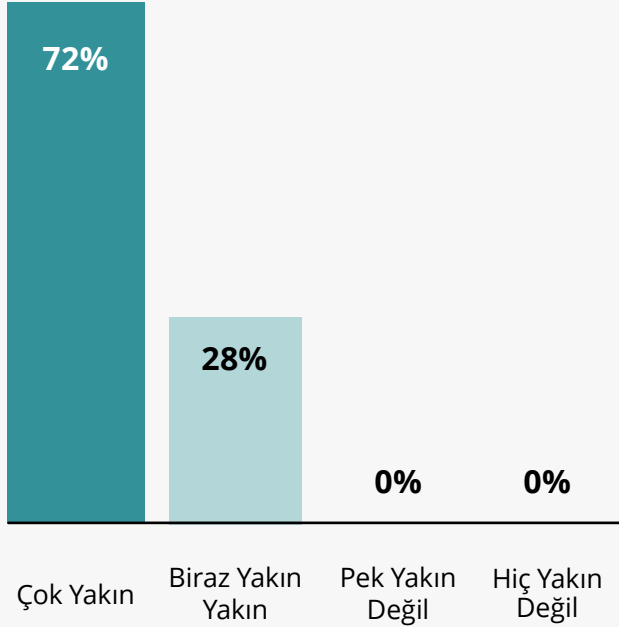

Şekil 3.
(katılımcı yüzdesi)

Şirketinizde atanmış bir sürdürülebilirlik tepe yöneticisi var mı?

Şirketinizdeki sürdürülebilirlik tepe yöneticisi ile ne kadar yakın çalışıyorsunuz?

İşletmenizin ÇSY stratejisi

“Başlangıçta, finans bölümüyle aynı masaya oturmak gerçekten zor oldu. “İşimize burnunuzu sokuyorsunuz” gibi bir düşünceleri vardı. Öte yandan şirket, vergi/finans bölümünün görüşmelere kattığı değeri gördüğünde bu sorunun yanıtı “Size ihtiyacımız var; bu süreci sizsiz başaramayız” şeklinde oldu.”

Stephanie Fielding,

Vergi ve Sürdürülebilir Finans Direktörü, **BUPA**

Teşviklerin ürün geliştirme sürecinin ilk aşamasında devreye girmesine yardımcı olmak için vergi uzmanlarının Ar-Ge ekiplerine ve teknik ekiplere bağlı çalışması da faydalı olabilir. Genel anlamda, bu tür bağlantılar vergi fonksiyonunun sürdürülebilirlik çerçevesini anlama konusunda “hızlanmasına” ve şirket, düzenlemeler, vergi kuralları ve teşvikler zaman içerisinde değiştiğinden ilgili ve değerli bir iş ortağı olarak kalmasına yardımcı olabilir.

katılan kişilerin %89’u şirketlerinde atanmış bir sürdürülebilirlik tepe yöneticisi (CSO) bulunduğunu belirttiğinden ve bu kişilerin %72’si CSO ile çok yakın çalıştıklarını söylediğinden bu, kapsamlı bir görüşme için doğru bir başlangıç noktası olabilir.

Bkz. Şekil 3.

Deloitte anketine

Vergi liderlerinin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşılmasında yardımcı olabileceği beş yöntem

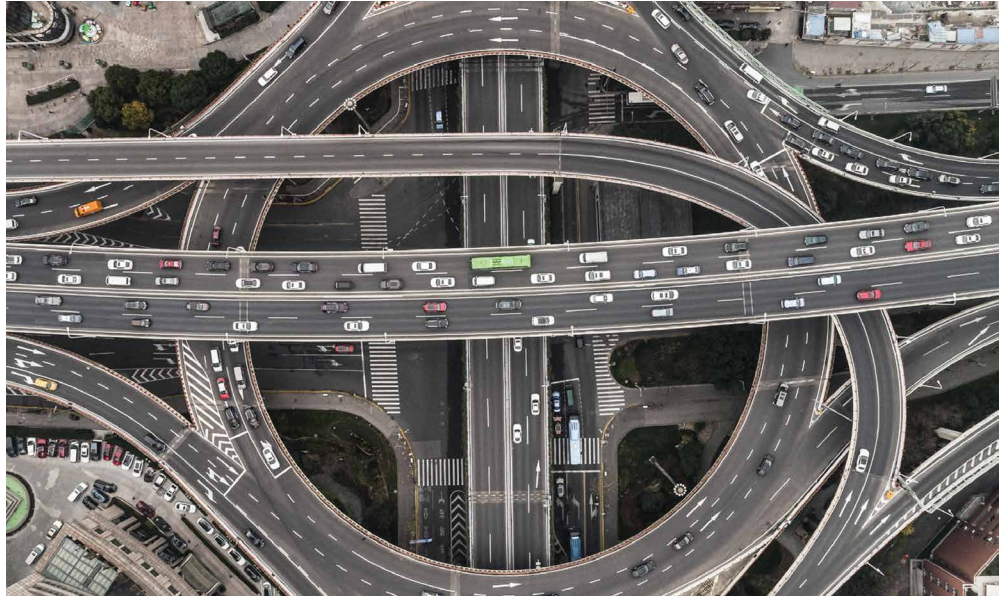
2 Şirketin değer zincirine ilişkin vergi sonuçlarının anlaşılması

Birçok şirket açısından, zorlu karbon ve iklim değişikliği hedeflerinin karşılanması, operasyonel süreçlerde köklü değişiklikler yapılması anlamına geliyor. Her zamanki gibi, iş süreçlerindeki bu dönüşümlerin vergi anlamında da sonuçları olacaktır. Kurum liderlerinin, sürdürülebilirlikle ilgili tedarik zinciri değişikliklerinin fikri mülkiyet hakkı (IP) sahipliği, transfer fiyatlandırması ve KDV ve gümrük etkileri gibi hususların da göz önünde bulundurulmasını gerektireceğini unutmaması gerekiyor.

İlk olarak yeşil finansman ve karbon emisyon kredilerinin rolü gibi trendler izlenmeli ve ardından yeni fırsatların peşine düşülmelidir. Hükümetler, araştırma ve geliştirme, karbon yakalama, filo elektrifikasyonu, IP sahipliği, yeşil binaların geliştirilmesi ve yenilenebilir enerji kullanımı gibi süreçleri teşvik etmek için krediler ve destekler gibi daha fazla teşvik sunabilir.

Çevre ve karbon vergileri konusunda duyarlı olunmalıdır. Çevre ve enerji vergileri, enerji kullanımı ve emisyonları, atık, kaynak kullanımı ve taşıma gibi alanları hedefler. Bu konular, hükümetler için önemi giderek artan bir kaldıraç haline gelmektedir. Karbon vergileri genellikle emisyonlara veya üretilen enerjinin miktarına odaklanır ve bu vergilerin karbonsuzlaştırma politikalarının önemli bir parçası olması beklenmektedir.

Şirketiniz birçok yargı alanı genelinde faaliyet gösteriyorsa yeni düzenlemeler ve vergiler sunuldukça giderek daha karmaşık hale gelen çevre vergisi çerçevesinde çalışmaya hazırlıklı olun. Örneğin, Avrupa Birliği "Fit for 55" karbonsuzlaştırma stratejisini benimsedi.⁴ ÇSY ile ilgili artan miktarda vergi beyanının yönetilmesi için büyük olasılıkla bu stratejiye uyumlu hareket etmek gerekecek.

“İki konumu [yeni tesisi] birbiriyle karşılaştırıyorsanız ve sınırlı sermayeniz varsa sürecin başlangıcında vergi bölümünün devreye girerek “X konumu Y konumuna kıyasla yatırımın karşılığını fazlasıyla verecektir” şeklinde bir görüş bildirmesi harika olurdu. Mevcut bir teşvik varsa aynı sermaye miktarıyla daha fazla iş yapılabilir.”

Andra Brion, Vergi Yöneticisi, 3M

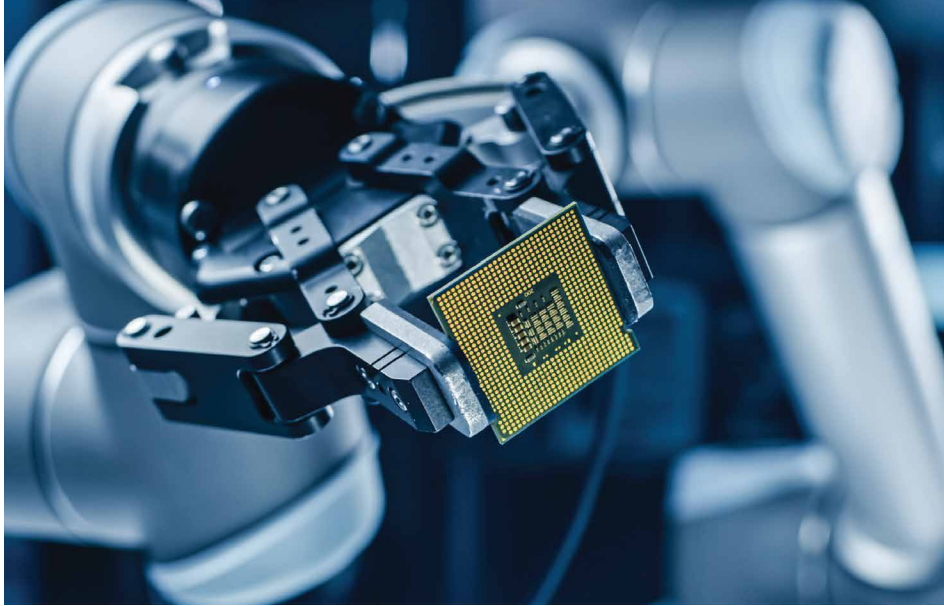
Olumlu yanından bakarsak büyük olasılıkla işletmenize değer katabilecek yeni krediler ve teşvikler sunulacaktır. Örneğin, ABD yakın zamanda iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması ve temiz enerji kullanımını teşvik etmek için yaklaşık 400 milyar ABD doları tutarında vergi

teşviki içeren Enflasyonu Düşürme Yasasını duyurdu. Yasa aynı zamanda, kredi uygunluğu gerekliliklerine dair önemli değişiklikler ve kredi kullanımına yönelik yeni opsiyonlar içeriyor. Buna göre, enerji dönüşümü alanında geliştirme çerçevesi ve proje finansmanı büyük oranda etkilenecektir.

ABD Kongresi ayrıca, 280 milyar ABD doları değerinde Çip ve Bilim Yasasını (CHIPS) imzaladı.⁵ CHIPs yasasına göre, ABD’li çip üreticilerine devlet yardımı olarak 52 milyar ABD doları sağlanacak ve bu tutarın yaklaşık 39 milyar ABD doları kadarlık kısmı üretim teşviklerine ayrılacak.

Diğer birçok ülke de aynı stratejiyi izlemeyi planlıyor. Örneğin Almanya, Mayıs ayında 10 milyar Euro’luk fonu kullanılarak 32 yarı iletken projesine fon sağlanacağını duyurdu. Japonya, yerel yarı iletken yatırımlarına yönelik 6,8 milyar ABD doları tutarında fonlamayı onayladı.

Kuruluşunuzun değer zincirindeki değişiklikler söz konusu olduğunda, iş liderlerine riskler ve bu risklerin nasıl ele alınacağı konusunda tavsiyelerde bulunmak ve ayrıca, işletmeye daha fazla değer katabilecek krediler ve teşvikler yoluyla fırsatları ön plana çıkarmak önem taşımaktadır.

3 ÇSY konularında vergi şeffaflığının önceliklendirilmesi

Vergi alanında en hızlı hareket eden ÇSY alanı Yönetişim gibi görünüyor. Deloitte anketinde, vergi liderlerine sağlam bir vergi yönetişimi ve görünürlüğü sunma becerileri açısından hangi girişimlerin önemli olduğu sorusu yöneltildi. Listenin başında yönetişim için düzenleyici gerekliliklerine uyum hususu yer aldı (%57), hemen ardından ise vergi düzenlemesinin şirketin dürüstlük,

etik ve risk yönetimi uygulamalarıyla uyumlu hale getirilmesi (%53) ve vergi uzmanlığından faydalanılarak kuruluş genelindeki ÇSY ölçütlerinin ve derecelendirmelerinin iyileştirilmesi (%53) hususları geldi. *Bkz. Şekil 4.*

Vergiye ilişkin ÇSY ortamının değişimine hazırlanmak, bazı sektörlerde diğerlerine göre daha fazla çaba gerektirecek ve yalnızca

vergi çerçevesini araştırarak resmi bir plan geliştiren vergi direktörlerinin başarılı olması pek olası görünmüyor. **ÇSY raporlama standartları, düzenlemeler, ÇSY derecelendirme kuruluşları ve kuruluşun süreçleriyle ilgili sektör standartlarının tespit edilmesine ve vergiye yönelik gerekliliklere ilişkin açıkların belirlenmesine yardımcı olmak için desteğe ihtiyaç duyulacaktır.**

Şekil 4.

Vergi liderlerinin sağlam bir vergi yönetişimi ve görünürlüğü sunma becerisi açısından önemli olan girişimler (katılımcı yüzdesi)

“ İşletmeye karşıdan bakarak resmin genelini gören sınırlı sayıda fonksiyondan biriyiz. Fonksiyonların birçoğu, hedefledikleri bağımsız temel performans göstergelerine (KPI'lar) odaklanırken bizler, tüm bu fonksiyonları KPI pozisyonlarından sermaye de dahil olmak üzere kâr-zarar hanelerine kadar görebiliyoruz. Bakış açımız sayesinde genellikle diğerlerinin gözden kaçırabildiği konuları ilk fark eden bölüm oluyoruz. ”

Jon Priestnall, Grup Vergi Direktörü, Aviva

Kurumsal yatırımcılar da dahil olmak üzere diğer paydaşların ihtiyaçları da göz önünde bulundurularak sistematik bir şekilde vergi yönetişiminin iyileştirilmesine ve vergi şeffaflığının artırılmasına yönelik bir plan geliştirilmelidir.

Yeni politika ve vergi beyanı gereklilikleri oraya çıktıkça vergi bölümü, şeffaf bir beyan ve raporlama süreci sağlamak için uygun KPI'lar belirleyebilir. Vergi liderleri ayrıca vergi politikasını belirlemek üzere politika yapıcılar, benzer kuruluşlar ve düzenleyicilerle proaktif olarak iş birliği yapmak ve iletişim kurmak için şirket dışındaki ortamı da değerlendirmelidir.

Vergi liderleri, kurumlardaki diğer çalışanlara göre farklı bir bakış açısına sahiptir: işletme dışındaki süreçleri de diğerlerinin yapamayacağı şekilde değerlendirebilirler. Bu faydalı bakış açısı sayesinde, vergi bölümü kapsamlı ve stratejik bir yaklaşım sağlayabileceği ve sürdürülebilirlik hedeflerinin işletme genelindeki ilerlemesini değerlendirebileceği bir şekilde konumlandırılmaktadır.

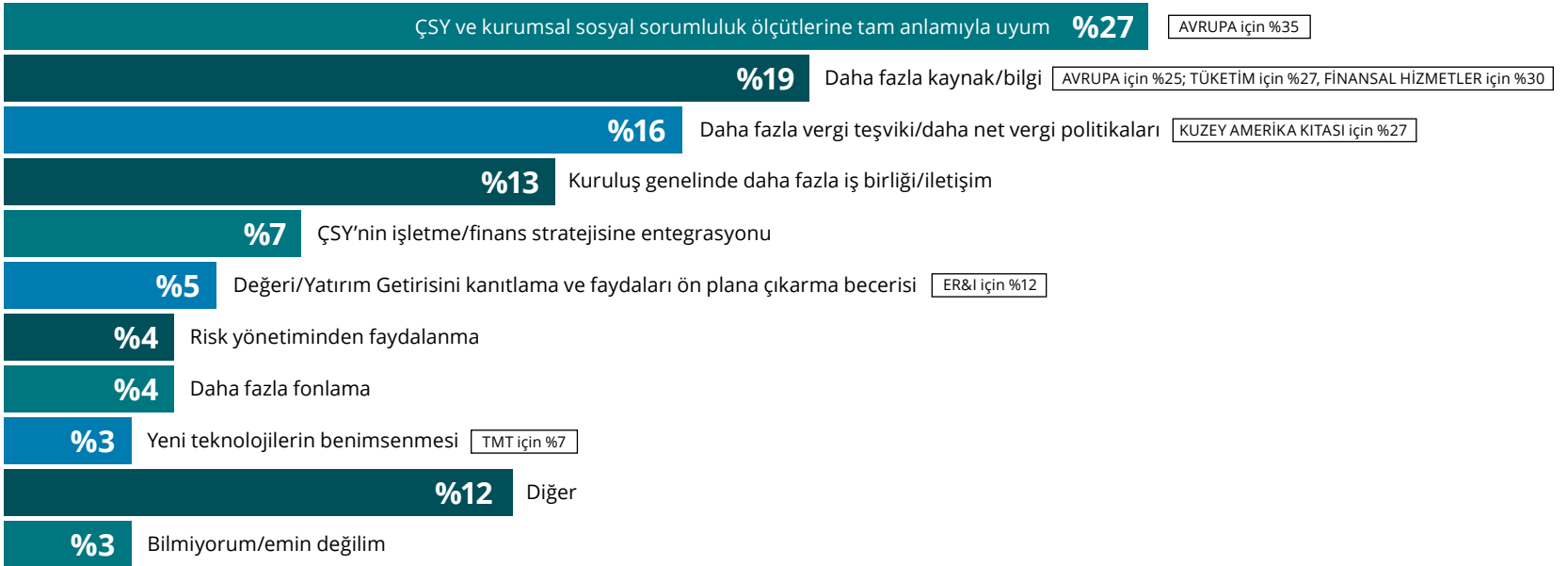
4 İşletme modelinin ÇSY açısından dönüştürülmesi

Faaliyet gösterdiğiniz sektöre bağlı olarak sürdürülebilirlik, vergi fonksiyonlarındaki yeteneklerden yeni taleplerde bulunacak ve dolaylı vergiler ve devir vergilerinden yeni karbonsuzlaştırma teknolojilerinin etkisinin değerlendirilmesine, olası senaryoların modellenmesine ve hükümet politikalarının analiz edilmesine kadar birçok alanda beceri gerektirecektir.

Deloitte tarafından gerçekleştirilen ankette, vergi liderleri sürdürülebilirlik görüşmelerinde vergi hususunun daha ön planda olmasına yardımcı olacak etmenlere ilişkin içgörüler sundu. Listede “kuruluş genelinde daha fazla iş birliği/iletişim” ve “daha fazla kaynak/bilgi” gibi etmenler yer aldı. Bu etmenler bir araya geldiğinde, vergi liderlerinin sürdürülebilirlik girişimleri ve iş stratejisi görüşmelerine daha

kapsamlı katılım ihtiyacı nedeniyle vergi üzerindeki artan baskının mevcut kaynakları ve yetenekleri zorlayacağına inandığını gösteriyor. *Bkz. Şekil 5.*

Şekil 5. İletişimin başlatılması (katılımcı yüzdesi)

“ Kurum içi süreçlerde tecrübe kazanırken aynı zamanda karbonsuzlaştırma açısından daha zorlu alanlar söz konusu olduğunda kurum dışından destek almak zorunda kaldık. Çaba ve yatırım gerektiren Kapsam 1 emisyonları gerçekten zorlandığımız bir alan. Yatırımlarımızın karşılığını en iyi şekilde aldığımızdan emin olmak istiyoruz. ”

Stephanie Fielding, Vergi ve Sürdürülebilir Finans Direktörü, **BUPA**

İletişime ve iş vakaları oluşturmaya ilişkin sosyal beceriler, işletmeyle yakın iş birliği yapma konusunda kilit rol oynayacaktır. Vergi liderleri, sürdürülebilirlikle ilgili olarak giderek artan işletme danışmanlığı ihtiyaç ve taleplerine yanıt verebilmek üzere ihtiyaç duydukları yeteneklere erişmek için ekiplerine ek beceriler kazandırmak ve ekip içerisindeki rolleri çeşitlendirmek, yeni yetenekler kazanmak, otomasyonu artırmak ve dış kaynak kullanmak/ortaklık kurmak gibi yöntemleri değerlendirebilir.

Sürdürülebilirlik, vergi departmanlarının dönüşüm ihtiyacına yönelik bir diğer gerektir. Sürdürülebilirlik girişimlerini desteklemek için gerekli kaynaklara ve şeffaflığa odaklanmak, mevzuata uyum ve beyanname düzenleme gibi sistematik görevlerin otomatik hale getirilmesi için dijital teknolojileri ve yapay zeka (AI) teknolojilerini kullanarak kaynak sağlamaya teşvik etmektedir.

Vergi liderleri, sürdürülebilirlik çerçevesinden faydalanarak kendi operasyonlarında da değişikliğe gitmelidir. Başarılı olmaları halinde hem kendileri hem de ekipleri daha fazla veriye erişebilecek, daha iyi yönetim ve kontrol süreçlerine sahip olacak ve işletme için gerçek birer danışman yetkisine sahip olacaktır.

5 ÇSY vergi rolü ve sorumlulukları üzerinde mutabakat sağlanması

Vergi liderleri, ÇSY ile ilgili danışmanlık ve uyum faaliyetlerine yönelik kapasite oluşturmak için vergi işletim modellerini yeniden değerlendirirken vergi fonksiyonunun rolünü ve bu fonksiyonun bu hususlarda kurumla nasıl bağlantı kuracağını netleştirmelidir.

Sürdürülebilirlik, şirketin birçok sürecine dahil olan bir konudur ve bu alanlardan bazıları vergi fonksiyonunun alışıldık görev alanının dışında olan vergilerle alakalı olabilir ve örneğin İnsan Kaynakları ekibince yürütülebilir.

Bu nedenle vergi liderleri, plastik ambalaj vergisinden asgari ücret konularına kadar değişebilecek ÇSY vergi hususlarından kimlerin sorumlu ve yükümlü olduğunu net bir şekilde belirlemeli ve günlük bazda kontrol sahibi olmadıkları alanlarda uygun gözetime sahip olduklarından emin olmalıdır.

“**Özellikle vergi alanında sürdürülebilirlik açısından değerlendirilmesi gereken birçok unsur vardır. Dolayısıyla bu, küresel ve yerel olarak vergi ve finans departmanlarının pazarın geleceğini şekillendirdiğimiz bu tür önemli bir projeye nasıl dahil olabileceğine ve bu departmanların önemli ve kesin bir etkiye sahip olma becerisine dair bir örnektir.**”

Jian Teng, Yetkili Finans Direktörü, Gilead China

Sonuç

Verginin bir sonraki aşamaya taşınması

İş süreçleri kritik bir eşikte: Tüm sektörler, çalışma şekillerini, farklı bir bakış açısıyla tekrar değerlendirmelidir.

Sürdürülebilirlik kapsamındaki önlemler, çok da uzak olmayan bir gelecekte işletmelerin her alanına dahil olmaya başlayabilir.

Anketimiz, vergi liderlerinin birçoğunun mevcut durumda sürdürülebilirlik konusunda bilgi sahibi olduğunu düşündüğünü gösterirken diğerlerinin ÇSY ile ilgili uzmanlığa ve danışmanlık desteğine ihtiyaç duyduğunu ortaya koydu. İlerleyen dönemde

beklenen değişikliklerle birlikte vergi liderlerinin, bir adım önde olmak ve kurum için değer yaratmak üzere sürdürülebilirliğe ilişkin bu hızla gelişen alanlarda kapsamlı bir anlayışa sahip olması gerekiyor.

Vergi departmanı, sürdürülebilirlikle ilgili süreç değişikliklerine yönelik olarak vergi sonuçlarını yönetebilmek ve şirketin sürdürülebilirlik hikayesinin anlatılmasına yardımcı olmak için kurumu yeni yöntemlerle desteklemeye hazır olmalıdır.

Vergi liderleri, kurumun ve vergi fonksiyonunun dönüşümü açısından sürdürülebilirliğin sunduğu fırsatlardan faydalanabilmelidir. Bu doğrultuda, vergiyi en başından iş stratejilerine ve finansal karar süreçlerine dahil etmelidir.

Bu kapsamdaki görüşlere dahil olan vergi liderleri, şirketleri için daha önce olmadığı kadar değerli ve gerekli hale gelecek ve bu sayede kendilerini vazgeçilmez kılabilecekler. Bu görüşmelere hazır olmayanlar ise bu fırsatı tepmiş olacak.

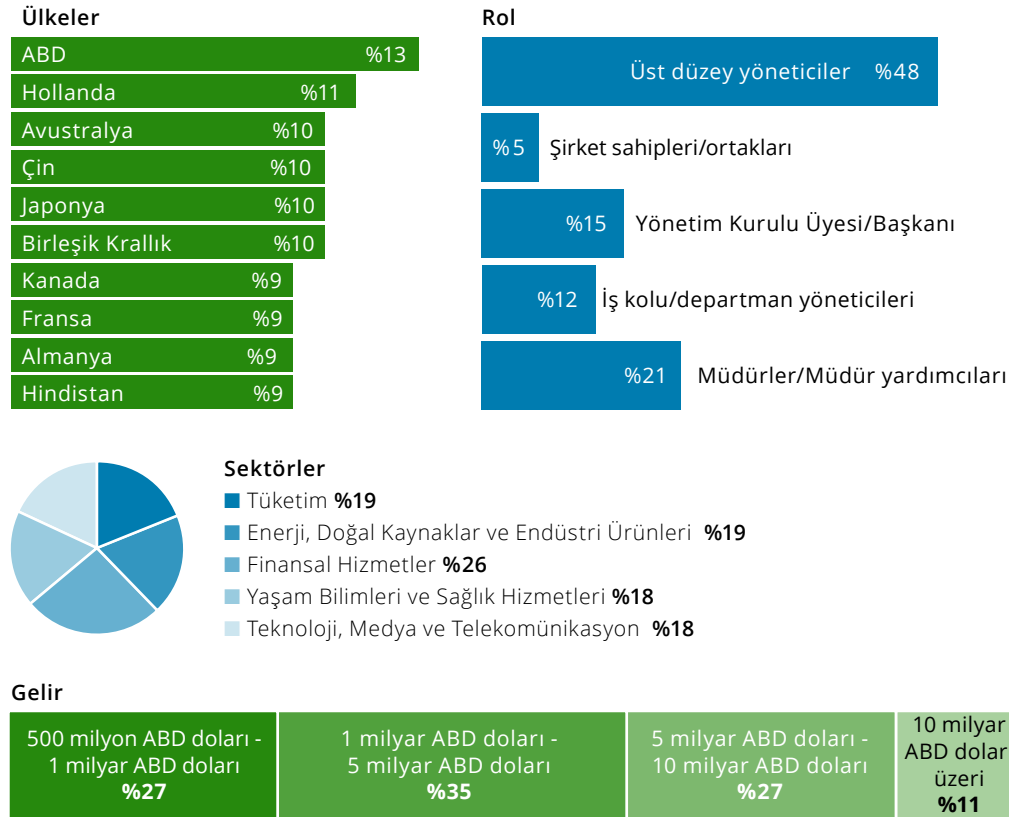
Hazır mısınız?

Araştırma hakkında

“Vergi liderlerinin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşılmasında yardımcı olabileceği beş yöntem” makalesinde tartışılan araştırma, Avrupa, Kuzey Amerika ve Asya Pasifik bölgeleri genelinde 335 vergi lideriyle gerçekleştirilen çevrim içi anketleri temel almaktadır. Küresel bir bağımsız piyasa araştırma ve danışmanlık firması olan KS&R da ek içgörüler sunmak için vergi liderleriyle kapsamlı bire bir görüşmeler gerçekleştirmiştir.

Katılımcıların tamamı, büyük kuruluşlar dahilindeki finans, risk değerlendirmesi veya vergi fonksiyonlarında yöneticidir (üst yöneticiler, şirket sahipleri/ortakları, yönetim kurulları, iş kolu/departman yöneticileri veya müdürler/müdür yardımcıları). Bkz. Şekil 6.

Şekil 6. Anket katılımcıları (katılımcı yüzdesi; n = 335)

YUVARLAMA NEDENİYLE TOPLAM %100'Ü AŞABİLİR

Son notlar

1. Deloitte yayını:

[Deloitte 2022 CxO Sürdürülebilirlik Raporu](#)

The disconnect between ambition and impact (Amaç ve etki arasındaki tutarsızlık)

2. Deloitte makalesi: [Getting from hard-to-abate to a low-carbon future](#), (Zorlu karbon azaltma süreçlerinden düşük karbonlu bir geleceğe geçiş), *Deloitte Insights*, Eylül 2021

[Getting from hard-to-abate to a low-carbon future](#), (Zorlu karbon azaltma süreçlerinden düşük karbonlu bir geleceğe geçiş), *Deloitte Insights*, Eylül 2021

3. Deloitte makalesi:

[John W. England, Striking the balance: How and where will oil and gas producers deploy their cash? \(Dengenin kurulması: Petrol ve gaz üreticileri nakit varlıklarını nasıl ve nereye yönlendirecek?\)](#), *Deloitte Insights*, Ağustos 2022

4. Deloitte makalesi:

[European Commission publishes "Fit for 55" package \(Avrupa Komisyonu "Fit for 55" paketini yayınladı\)](#), Temmuz 2021

5. Deloitte makalesi:

[Advancing energy security: Sustainability-related provisions in the Inflation Reduction Act \(Enerji güvenliğinde ilerleme: Enflasyonu Düşürme Yasasındaki sürdürülebilirlikle ilgili hükümler\)](#), Ağustos 2022

Bizimle iletişime geçin

Güneş Söğütluoğlu
Vergi Hizmetleri Lideri
gsogutluoglu@deloitte.com

Cüneyt Kırlar
Risk Danışmanlığı Lideri
ckirlar@deloitte.com

Barbaros Yeşin
Vergi Hizmetleri Ortağı
byesin@deloitte.com

Murat Günaydın
Sürdürülebilirlik Hizmetleri Lideri
mgunaydin@deloitte.com

Daha fazla bilgiye ulaşmak için deloitte.com/taxesg adresini ziyaret edebilirsiniz.

İşletmelerin ÇSY hedeflerine ulaşmasına nasıl yardımcı olabileceğimiz hakkında daha fazla bilgi almak için [Vergi](#), [Sürdürülebilir](#) ve [İklim](#) sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Deloitte.

Deloitte Türkiye

İstanbul Ofis

Deloitte Values House
Maslak No1
34485
İstanbul
+90 (212) 366 60 00

Ankara Ofis

Armada İş Merkezi
A Blok Kat:17 No:27-28
Söğütözü, Ankara
06510
+90 (312) 295 47 03

İzmir Ofis

Novus Tower
Şehit Polis Fethi Sekin
Cad. No:4 Kat:21
Ofis: 241-242-243
Bayraklı, İzmir
+90 (232) 464 70 64

Bursa Ofis

Efe Towers
Odunluk Mah.
Akademi Cad.
B Blok No:16
Nilüfer, Bursa
+90 224 324 25 00

Çukurova Ofis

Günep Panorama İş Merkezi
Reşatbey Mah.
Türk Kuşu Cad. Bina No:1
B Blok Ofis:704-705-706
Seyhan, Adana
+90 (322) 237 11 00

www.deloitte.com.tr

@deloitteturkiye

@deloitteturkiye

@deloitteturkiye

@deloitteturkey

@deloitte

@deloitteturkey

Deloitte; Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL") şirketini, uluslararası üye firma ağındaki şirketlerden ve ilişkili tüzel kişiliklerden (birlikte, "Deloitte kuruluşu") bir veya birden fazlasını ifade etmektedir. DTTL ("Deloitte Global" olarak da anılır) ve üye firmalarının her biri yasal olarak ayrı ve bağımsız birer tüzel kişiliktir ve üçüncü taraflara karşı birbirlerini yükümlü kılamaz veya bağlayamazlar. DTTL ve her bir DTTL üye firması ve ilgili tüzel kişilik sadece kendi eylem ve ihmallerinden sorumludur, birbirlerinin eylem ve ihmallerinden sorumlu tutulamazlar. DTTL müşterilere hizmet sunmamaktadır. Daha fazla bilgi almak için www.deloitte.com/about adresini ziyaret ediniz.

Deloitte, Fortune Global 500®'ün yaklaşık %90'ına ve binlerce özel şirkete denetim ve güvence, vergi ve hukuk, danışmanlık, finansal danışmanlık ve risk danışmanlığı hizmetleri sağlayan dünyanın önde gelen firmalarından birisidir. Profesyonellerimiz, sermaye piyasalarına olan kamu güvenini pekiştirmeye yardımcı olan, müşterilerin kendilerini değiştirmelerini ve geliştirmelerini sağlayan, daha güçlü bir ekonomiye, daha adil bir topluma ve sürdürülebilir bir dünyaya giden yolda öncülük eden ölçülebilir ve kalıcı sonuçlar sunar. 175 yılı aşkın bir geçmişe sahip olan Deloitte, 150'den fazla ülke ve bölgeyi kapsamaktadır. Deloitte'un yaklaşık 415,000 kişilik uzman kadrosunun iz bırakan bir etkiyi nasıl yarattığı konusunda daha fazla bilgi almak için www.deloitte.com ziyaret ediniz.

Bu dokümanda yer alan bilgiler sadece genel bilgilendirme amaçlıdır ve Deloitte Touche Tohmatsu Limited, onun üye firmaları veya ilişkili kuruluşları (birlikte, "Deloitte Network" olarak anılacaktır) tarafından profesyonel bağlamda herhangi bir tavsiye veya hizmet sunmayı amaçlamamaktadır. Şirketinizi, işinizi, finansmanınızı ya da mali durumunuzu etkileyecek herhangi bir karar ya da aksiyon almadan, yetkin bir profesyonel uzmana danışın. Bu dokümandaki bilgilerin doğruluğu veya eksiksizliği konusunda hiçbir beyan, garanti veya taahhüt (açık veya zımni) verilmemektedir ve DTTL, üye firmaları, ilgili kuruluşları, çalışanları veya temsilcilerinden hiçbirisi, bu dokümana itibar eden herhangi bir kişiyle bağlantılı doğrudan veya dolaylı olarak ortaya çıkabilecek zarar veya ziyandan sorumlu veya yükümlü olmayacaktır. DTTL ve üye firmalarının her biri ve bunların ilgili kuruluşları yasal olarak ayrı ve bağımsız kuruluşlardır.

© 2023. Daha fazla bilgi için Deloitte Türkiye (Deloitte Touche Tohmatsu Limited üye şirketi) ile iletişime geçiniz.